

Ataria

XVI. eta XVII. mendeetako zurezko arkitektura tradizionalaren adibiderik onenetako bat da Igartubeiti, eta euskal baserriaren Urrezko Aroaren isla ona, XVI. mendeko dolare oso bat berriro ere lanean ikusteko aukera ematen duena.

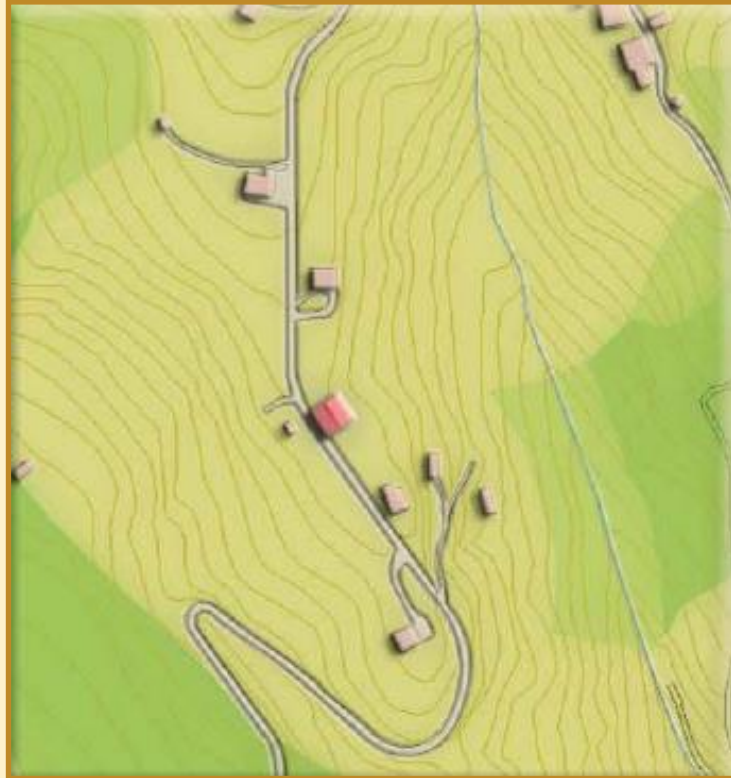
Igartubeiti habe-dolare baserri bat da, hau da, etxebizitza, nekazaritza-ustiategi, ukuilu, makina eta upategi bat, dena batean eta naturaltasun osoz burutua. Baina baserri bilakatu aurretik etxolagune bat zen, etxebizitza eta ukuilu eginkizunak betetzen zituena Erdi Aroan. Hain zuzen, sukaldearen azpian aurkitu den orubea da lehenengo Igartubeiti.

Baserriaren egitura haritzez egina dago, egurrak ziri eta kaxoi bidez loturik. Ez da hiltzerik erabiltzen, hezetasunak errez hondatzen dituelako.

XVI. mendeko egitura egurrezkoa zen merkeagoa izanagatik, izan ere, baserri honetako garaiko biztanleak ez ziren oso aberatsak. Diru gehiago pilatutakoan egiten dute harrizko zabaltzea.

Baserria XVI. mendekoa izan arren, bere garaian ez zen orain ikus daitekeen erakoa, XVII. mendean handitu egin baitzuten: logela berriak, ikuilua eta artoarentzako mandio eraiki zituzten. Handitze hau, baserriko alabetako baten senargaiak ordaindu zuen dote moduan; alaba baserriaren oinordekoa izan baitzen.

Kokapena: Zelaigune estu bat, oso malda pikoak dituela alde banatan.

Ondo hautatutako tokian egina dago eraikuntza, aran zoko hezetik urrun, eta herri haizetsutik babesturik. Gainera, mendi bizkarrarekin paralelo doa etxearen gailurra, teiltuak mendiaren bi aldetara isurtzen duelarik ura.

Igartubeiti 1990

Mendigurendarrak 1990. urte arte bizi izan dira hemen. Gipuzkoako Foru Aldundiak 1993an erosi zuen baserria eta 2001.urterarte luzatu ziren zaharberritze lanak.

Baserriaren Zaharberritzea.

Aipatu beharrekoa da azken hamarkadetan baserria ez zegoela egun bisita daitekeen eran. Ondorioz egur guzti hau berreskuratu eta berriz ere baserria XVII. mendean zegoen bezala atontzeko, egitura osoa desmuntatu behar izan zen. Piezaz pieza aztertu, tratatu, eta azkenik, azterketa sakon baten ondoren, berreraiki egin zen. Jatorrizko egituraz gain, dolarearen ardatza, palanka-habea eta pats-aska berritu egin dira, erabiliak izateko baitira. Eta honela urtero martxan jartzen dugu urriaren erdialdera baserriari bizia bueltatzeko.